

Till
Vellinge kommun
Tillväxtavdelningen

Samrådsyttrande skydd mot höga havsnivåer på Falsterbonäset

Ljungskogens vägförening och Ljungskogens villaägareförening ("föreningarna") får härmed avge följande yttrande över kommunens förslag till översvämningsskydd m.m.

Föreningarna kan inte tillstyrka förslaget.

Vi anser att förslaget är alldeles för defensivt. Mycket stora värden står på spel. Stora delar av Falsterbohalvön utgörs av olika riksintressen, naturen är unik, djurlivet är unikt, stränderna är unika, golfbanorna är bland de främsta i landet osv. Allt sammantaget leder till en fantastisk miljö att både leva och verka i. Det leder också till olika mycket betydande skatteintäkter liksom intäkter från turism m.m. Om man, som i förslaget, struntar i golfbanorna och stora delar av stränderna, minskar de olika värdena på ett dramatiskt sätt, vilket i sin tur leder till färre arbetstillfällen samt minskade intäkter för såväl det lokala näringslivet som för stat och kommun.

Att i princip bara låta havet fortsätta att ta delar av vårt land är ett förhållningssätt som borde vara förlegat. Så resonerar man inte i andra länder (t.ex. Danmark, Holland, Australien) eller ens i andra kommuner (t.ex. Ystad, Ängelholm, Kristianstad). Varför ska vi inte göra allt vad vi kan för att försvara vårt land oavsett slag av hot?

Kommunen borde avsevärt höja målsättningen och ha som mål att rädda HELA Falsterbonäset. Detta är fullt möjligt och skulle dessutom vara en på sikt klart lönsam investering. Den möjligen ökade anläggningskostnaden är i sammanhanget helt försumbar och så även en eventuellt högre framtida underhållskostnad.

Klimatförändringarna medför både högre havsvattennivåer och mer extrema vädersituationer. Skyfall, kraftiga stormar etc. kommer sannolikt att inträffa ännu oftare än tidigare. Man får också räkna med att högvatten och vågor kan komma att sammanfalla oftare. De betydande erosionsproblem vi redan har, inte minst längs stranden och golfbanan i Ljunghusen, kommer bara att bli större och större. Varje höst och vinter försvinner delar av vårt land – tonvis med sand och strandklitter, delar av Ljunghusens golfbana och ibland en och annan byggnad i form av en badhytt - helt i onödan ut i havet. Och inget görs.

Vi måste snarast på allvar adressera erosionsproblematiken på samma sätt som man gjort på många andra håll både i landet och ute i världen. Problemet försvinner inte av sig själv, tvärtom blir det bara värre och värre. Det är inte svårt att vidta lämpliga åtgärder för att bryta vågorna som slår sönder våra hjälplösa sandklitter. Fasta skydd kan anläggas i form av bryggor, pirar, stenar och liknande. Sandrevlarna strax utanför stränderna kan höjas, sandfodring kan genomföras osv.

Enligt föreningarna bör kommunen ha som målsättning att anlägga ett mer omfattande yttre skydd direkt och då i kombination med adekvata erosionshindrande åtgärder. Det yttre

skyddet skulle i norr kunna följa den gamla banvallen mellan Ljunghusen och Skanör (istället för som i förslaget lämna Skanörs ljung – ”heden”- till sitt öde), gå runt Skanör, sedan från Skanörs hamn följa stranden och strandklitterna hela vägen runt Falsterbo golfklubb för att sedan i söder fortsätta längs stranden hela vägen till Falsterbokanalens.

Rakt söder om Skanörs ljung – mellan Ljunghusen och Falsterbo - är det en smal öppning i strandklitterna där vattnet fritt kan passera in ifrån Östersjön. Här kan någonting anläggas som gör att man kan stoppa inflödet vid högvatten (ungefär som Slusan vid flommarna i Skanör). Med en sådan förhållandevis enkel åtgärd skulle man således i kombination med befintliga strandklitter - som på vissa ställen naturligtvis får förstärkas - kunna få till ett heltäckande skydd i söder. MEN det förutsätter då även erosionshinder åtgärder. Skyddet kommer inte att hålla särskilt länge om man passivt bara fortsätter att titta på när vågorna slår in med full kraft, och än värre då i framtiden när havsvattennivån redan från start är väsentligt mycket högre än idag.

Längs den allra största delen av denna föreslagna yttre sträckning är strandklitterna redan tillräckligt höga och kraftiga. På sina ställen, och då kanske särskilt i delar av Ljunghusen, behöver strandklitterna dock höjas och förstärkas. Beroende på hur effektfulla erosionshinder åtgärder som sedan vidtas får man ha en viss beredskap för att återställa strandklitterna allteftersom dessa angrips av vådrets makter.

Att skydda vårt land från att försvinna ut i havet, eller att dränkas av detta, är inte - eller borde åtminstone inte vara – primärt en kommunal angelägenhet. Staten (MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap), länsstyrelsen och olika naturvårdande myndigheter måste involveras.

Sammanfattningsvis är det således föreningarnas uppfattning att kommunen ska avsevärt höja målsättningen och i första hand sträva efter att anlägga ett kraftfullt yttre skydd direkt och då i kombination med adekvata erosionshinder åtgärder. Det nu föreliggande invallningsförslaget kan bli aktuellt först som en sistahandslösning om det av någon anledning inte går att genomföra ett för hela Falsterbonäset mer effektivt skydd.

Under alla förhållanden bör skyddet i söder i första hand gå i strandlinjen längs befintliga strandklitter och inte inne på land. Det föreslagna översvämningsskyddet i Ljunghusen bör alltså gå utanför golfbanan i strandklitterna – och följa dessa mot Falsterbokanalens - och inte som någon sorts vallkonstruktion längs tomtgränserna. Att anlägga en vall med gång- och cykelväg alldeles i gränsen till en golfbana är direkt livsfarligt för alla som skulle komma att befinna sig på den vallen.

Ljunghusen i oktober 2017

Ljungskogens vägförening gm
Per Möller

Ljungskogens villaägarförening gm
Mats Persson